

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV – 1010 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS
Rīgā

2014. gada 7.augustā

Nr.E03-PTU-K51-24

Par tiesiskā pienākuma un administratīvā soda uzlikšanu

Par negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra Patērētāju tiesību uzraudzības departamenta Otrās patērētāju kolektīvo interešu uzraudzības daļas vadītāja / departamenta direktora vietniece Santa Skrūzmane

piedaloties SIA „TAULA RĪGA”
juridiskā adrese: Lizuma iela 1, Rīga, LV-1006
reģistrācijas numurs: 40003668320
amats, vārds, uzvārds: (...)
personas kods: (...)

izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir izvērtējis SIA „TAULA RĪGA” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses, sniedzot reklāmu par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošo haizivs skrimšļu ekstraktu (izvietota žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura Nr.13 21.lpp) (turpmāk – Reklāma), atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Izvērtēšanas gaitā PTAC ir konstatējis turpmāk norādīto:

[1] Pirmšķietami konstatējot negodīgas komercprakses īstenošanas pazīmes, sniedzot Reklāmu, PTAC, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, 2014.gada 29.aprīļa vēstulē Nr.3.2.-1-K-51/3402 pieprasīja Sabiedrībai līdz 2014.gada 15.maijam sniegt PTAC pierādījumus/skaidrojumu (norādot attiecīgos ieraksta numurus konsolidētajā sarakstā, kas iesniegts novērtēšanai Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (EFSA)) par Reklāmā ietvertu veselīguma norāžu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1924/2006

(2006.gada 20.decembris) *par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem* (turpmāk – Regula), Komisijas Regulas (ES) Nr.432/2012 (2012.gada 16.maijs) *ar ko izveido sarakstu ar atļautajām veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kuras neattiecas uz slimības riska samazināšanu un uz bērnu attīstību un veselību* (turpmāk – Regula Nr.432/2012), Komisijas Regulas (ES) Nr.536/2013 (2013.gada 11.jūnijs) *ar kuru groza Komisijas Regulu (ES) Nr.432/2012, ar ko izveido sarakstu ar atļautajām veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem, kuras neattiecas uz slimības riska samazināšanu un uz bērnu attīstību un veselību* (turpmāk – Regula Nr.536/2013) un citu attiecīgo normatīvo aktu prasībām:

1) *Angioģenēzi spēj kavēt šķidrās haizivju skrimšļu ekstrakts;*

2) *Preparāts uztur veselīgu angioģenēzes līdzsvaru, tāpēc var kavēt nevajadzīgu asinsvadu veidošanos;*

3) *Haizivju skrimšļu šķidrās ekstrakts palīdz bloķēt audzēju apgādājošās asinsvadu sistēmas veidošanos, audzējs sāk badoties un progresē lēnāk;*

4) *Lietojot haizivju skrimšļu šķidrās ekstraktu, mazinās iekaisuma parādības, nav tik izteikta novājēšana, saglabājas salīdzinoši augsts hemoglobīna līmenis, ir vairāk enerģijas un labāka pašsajūta;*

5) *Cīņa ar vēzi ir smaga, pamatārstēšana nomāc imūnsistēmu, rada kuņģa un zarnu trakta darbības traucējumus, ādas problēmas un citas blakusparādības. Pacienti un viņu tuvinieki bieži vaicā: kādus dabas vielu līdzekļus varētu lietot, lai labāk justos ārstēšanas laikā un palīdzētu organismam tikt ar visu galā? Šādu produktu nav īpaši daudz, un AngioCell Plus ir viens no tiem;*

6) *Tas iedarbojas uz organismu kompleksi, uzlabo arī mikrocirkulāciju, palīdz labāk justies cilvēkiem ar dažādām locītavu problēmām. Tas neizārstē osteoporozī, deformējošo spondilozī un citas slimības, bet kompleksā ar citiem preparātiem palīdz uzlabot locītavu stāvokli un slīdamību, tā nenodilst tik ātri, ar laiku mainās sāpes un stīvums, locītava kļūst blīvāka, pazūd krakšķi. Varētu teikt – tas nostājas līdzās glikozamīnam un citiem produktiem, kurus lieto locītavu veselības veicināšanai;*

7) *Pasaulē līdz šim paralēli onkologu nozīmētajai ārstēšanai haizivju skrimšļu šķidro ekstraktu ir lietojuši prostatas, krūts, plaušu un nieru vēža, arī limfomas, astrocitomas un multiplās pacienti, kā arī cilvēki ar vecuma makulas deģenerāciju, diabētisko retinopātiju, osteoartrītu, reimatoīdo artrītu un psoriāzi. Vislabākos rezultātus var panākt, ja haizivju skrimšļu ekstraktu sāk lietot, tiklīdz minētās slimības tiek atklātas.*

Vienlaicīgi PTAC pieprasīja Sabiedrībai līdz 2014.gada 15.maijam sniegt informāciju par Reklāmas izplatīšanas vietām, laiku un apjomu, kā arī skaidrojumu/pamatojumu uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* nodēvēšanai par preparātu.

[2] 2014.gada 15.maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2014.gada 15.maija vēstuli Nr.15/05/2014 (turpmāk – Vēstule1), kurā Sabiedrība paskaidro, ka nekad nav pasūtījusi, apmaksājusi vai rediģējusi žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura rakstu „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*”. Sabiedrība norāda, ka žurnāliste, kura ir minētā raksta autore, vērsās Sabiedrībā ar piedāvājumu zem viņas sagatavotā raksta izvietot reklāmas laukumu par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus*. Pēc žurnālistes lūguma Sabiedrība sniedza žurnālistei ģimenes ārsta, kurš varētu būt kompetents jautājumā par pacientiem, kuri lieto haizivs skrimšļu ekstraktu, kontaktus. Minētajā rakstā ģimenes ārste sniedza savu eksperta viedokli. Sabiedrība uzsver, ka par raksta sagatavošanu nav maksājusi ne žurnālistei, ne ģimenes ārstei un Sabiedrība nevar uzņemties atbildību par ģimenes ārstes pausto viedokli, ka „*ja cilvēks atmet ar roku pēc pāris mēnešiem vai ir spiests attiekties līdzekļu trūkuma dēļ, tad efektu sasniegt neizdodas...*” Sabiedrība uzskata, ka konkrētajā gadījumā tiek pausts ģimenes ārstes personīgais viedoklis un tas nav saistīts ar Sabiedrības reklāmas pamatprincipiem un aprakstiem par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus*.

Sabiedrība vērs PTAC uzmanību uz to, ka Sabiedrības patreizējā direktore strādā tikai no 2014.gada janvāra un nebija informēta par ierobežojumiem attiecībā uz ārstu sniegto viedokli, ka rakstā nevar būt atsauce uz uztura bagātinātāja nosaukumu, tāpēc, pārlasot rakstu, tajā iekļautā informācija tika uztverta kā vispārējs apraksts par haizivs skrimšļa šķidro ekstraktu. Sabiedrība skaidro, ka minētajā rakstā pausto informāciju žurnāliste bija ieguvusi no saviem avotiem, neakcentējot un nereklamējot uztura bagātinātāju *AngioCell Plus*. Turklāt reklāmas laukums ar uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* tika izvietots vienu reizi žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā. Vienlaikus Sabiedrība atzīst, ka minētais raksts patērētājam var radīt asociāciju, ka tiek reklamēts uztura bagātinātājs *AngioCell Plus*, jo īpaši tāpēc, ka minētā raksta apakšējā daļā ir norāde, ka *promo raksts tapis sadarbībā ar Sabiedrību*, tāpēc Sabiedrība lūdz attaisnot šādu rīcību. Attiecībā uz PTAC pieprasījumu sniegt pierādījumus Reklāmā ietverto veselīguma norāžu atbilstību normatīvo aktu prasībām, Sabiedrība norāda, ka tā nevar sniegt skaidrojumu un pierādījumus, jo Sabiedrība nekad nav izteikusi apgalvojumus par minētajām veselīguma norādēm. Savukārt attiecībā uz vārda „preparāts” lietošanu un apzīmējumu par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus*, Sabiedrība paskaidro, ka, tulkojot to no angļu valodas, tas nozīmē „produkts”.

[3] PTAC, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta pirmo daļu un 12.panta sesto daļu, 2014.gada 20.maijā nosūtīja vēstuli Nr.3.2.-1-K-51/3962 SIA „MEDIJU NAMS”, pieprasot iesniegt starp Sabiedrību un SIA „MEDIJU NAMS” noslēgtā sadarbības līguma par „promo raksta” (izvietota žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura Nr.13 20. un 21.lpp) sniegšanu kopiju.

[4] 2014.gada 3.jūnijā PTAC saņēma 2014.gada 2.jūnija SIA „MEDIJU NAMS” vēstuli Nr.3-1/47 un tai pievienoto Sabiedrības un SIA „MEDIJU NAMS” sadarbības līguma par reklāmas izvietojumu kopiju (turpmāk – Līgums). Minētajā vēstulē SIA „MEDIJU NAMS” norāda, ka „promo raksta” publikācija ir veikta uz Līguma pamata. Saskaņā ar Līguma 1.1.apakšpunktu Sabiedrība pasūta un apmaksā, bet SIA „MEDIJU NAMS” apņemas izvietot Sabiedrības iesniegtos reklāmas materiālus SIA „MEDIJU NAMS” laikrakstā „Neatkarīgā Rīta Avīze”, žurnālos „Māja”, „Sporta avīze”, „Vakara ziņas”, „Praktiskā Astroloģija” un interneta portālā www.nra.lv atbilstoši Līguma un tā pielikumu noteikumiem un Sabiedrības produktu reklāmas laukumu izcenojumiem.

[5] 2014.gada 6.jūnijā, konstatējot, ka Sabiedrība, sniedzot Reklāmu, ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, PTAC pieņēma lēmumu par lietvedības administratīvā pārkāpuma lietā uzsākšanu.

[6] 2014.gada 17.jūnijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1-K-51/4890 *Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, informācijas sniegšanu un uzaicinājumu uz lietas izskatīšanu*, kurā Sabiedrība tika informēta par PTAC konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, pārkāpumu, administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par tiesībām izteikt viedokli un argumentus konkrētajā administratīvajā lietā. Samērīgas administratīvās atbildības noteikšanai PTAC lūdza līdz administratīvās lietas izskatīšanai iesniegt bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu par pēdējo (vēlams 6 mēnešu) periodu un citu informāciju, kas raksturo Sabiedrības mantisko stāvokli, ja tāda ir Sabiedrības rīcībā. Vienlaikus PTAC, pamatojoties uz NKAL 15.panta otro daļu, atkārtoti pieprasīja Sabiedrībai sniegt PTAC rakstisku informāciju par Reklāmas izplatīšanas vietām, laiku un apjomu.

[7] 2014.gada 30.jūnijā PTAC saņēma Sabiedrības 2014.gada 27.jūnija vēstuli Nr.27/06/14 (turpmāk – Vēstule2), kurai pievienota Sabiedrības operatīvā bilance par 2014.gadu. Vēstulē2 Sabiedrība paskaidro, ka Reklāma tika izvietota vienu reizi žurnālā „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā Nr.13.

[8] Lietas izskatīšanas laikā 2014.gada 3.jūlijā Sabiedrības pārstāve norādīja uz Sabiedrības jau sniegto skaidrojumu Vēstulē1 un paskaidroja, ka Sabiedrība ir pasūtījusi un

apmaksājusi tikai reklāmas laukumu par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošo haizivs skrimšļu ekstraktu, nevis žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā ietvertu rakstu „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*”. Tāpat Sabiedrības pārstāve atzina, ka minētā raksta žurnālistei Sabiedrība ir devusi ārsta, kas var sniegt informāciju par uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošā haizivs skrimšļu ekstrakta lietošanu, informāciju, kā arī atzina, ka ir iepazinusies ar minētā raksta saturu. Vienlaikus Sabiedrības pārstāve uzsvēra, ka minētais raksts ir žurnālistes interpretācija, nevis Sabiedrības viedoklis. Papildus tam, lietas izskatīšanas laikā Sabiedrības pārstāve iesniedza PTAC iesniegumu, kurā izteica lūgumu atlikt administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, lai iegūtu papildu informāciju no SIA „MEDIJU NAMS”.

[9] 2014.gada 8.jūlijā PTAC nosūtīja SIA „MEDIJU NAMS” vēstuli Nr.3.2.-1-K-51/5533, kurā pieprasīja SIA „MEDIJU NAMS” līdz 2014.gada 16.jūlijam sniegt PTAC informāciju un, ja iespējams, pierādījumus, kas apliecina, ka Sabiedrība ir pasūtījusi un apmaksājusi tikai reklāmas laukumu par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošo haizivs skrimšļu ekstraktu, lai minēto reklāmas laukumu izvietotu žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā Nr.13. Vienlaikus PTAC pieprasīja SIA „MEDIJU NAMS” precizēt, kura informācija žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā Nr.13 20. un 21.lpp. ir izvietota pēc Sabiedrības pasūtījuma.

[10] 2014.gada 17.jūlijā PTAC saņēma SIA „MEDIJU NAMS” 2014.gada 15.jūlija vēstuli Nr.3-1/59, kurā SIA „MEDIJU NAMS” norādīja, ka žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numurā ietvertā raksta „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*” žurnālistei sadarbības ar Sabiedrību ietvaros kļuva zināmi dažu ārstu kontakti, kuri savā ārstniecības praksē onkoloģiskajiem pacientiem iesaka lietot uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* un kuriem ir izveidojies savs viedoklis par minētā produkta ietekmi uz pacientu dzīves kvalitāti. Tādējādi tika uzrunāta ģimenes ārste Inese Petrova, kura sniedza atbildes uz žurnālistes uzdotajiem jautājumiem. Līdz ar to rakstā „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*” nepārprotami atspoguļots ģimenes ārstes Ineses Petrovas kā ekspertes viedoklis par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus*. Papildus tam SIA „MEDIJU NAMS” informēja, ka Sabiedrība pasūtīja un apmaksāja uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošo haizivs skrimšļu ekstraktu vizuālā attēla reklāmu un informāciju/skaidrojumu par minēto produktu (ietverts žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura Nr.13 21.lpp. sadaļā „Noderīgi”), kas kopā ar žurnālistes iegūto informāciju par haizivs skrimšļiem raksta 20.lpp, kā arī eksperta viedokli 21.lpp. veido „promo rakstu” sadarbībā ar Sabiedrību.

[11] 2014.gada 22.jūlijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.Nr.3.2.-1-K-51/5894 *Par uzaicinājumu uz lietas izskatīšanu*, kurā Sabiedrība tika informēta par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu, kā arī par tiesībām izteikt viedokli un argumentus konkrētajā administratīvajā lietā.

[12] 2014.gada 7.augustā Sabiedrības pārstāve ieradās uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu un paskaidroja, ka Sabiedrība ir pasūtījusi un apmaksājusi tikai reklāmas laukumu, kurā vizuāli attēlots uztura bagātinātājs *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošais haizivs skrimšļa ekstrakts, nevis informāciju, kas ietverta žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura Nr.13 21.lpp. sadaļā „Noderīgi”, un vienlaikus norādīja, ka minētā informācija ir raksta „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*” žurnālistes sagatavots teksts. Papildus tam Sabiedrības pārstāve izteica nožēlu, ka nav rūpīgi iepazinusies ar publicēšanai sagatavoto rakstu „*Kam domāts šķidrās haizivs skrimšļa ekstrakts*”, tostarp arī sadaļu „Noderīgi”, un izteica apņemšanos turpmāk rūpīgāk izvērtēt Sabiedrības reklāmas izvietojumu un Sabiedrības sadarbību ar reklāmas izplatītājiem.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC secina turpmāk minēto:

1) Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, ir komercprakse. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenošanā vārdā vai uzdevumā*, ir komercprakses īstenoātājs.

No iepriekš minētajām definīcijām izriet, ka Reklāmas sniegšana ir atzīstama par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo šāda darbība ir tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu un attiecīgo preču pārdošanu patērētājam, savukārt, saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu un ņemot vērā lietā esošo informāciju, tostarp Sabiedrības un SIA „MEDIJU NAMS” starpā noslēgto Līgumu, Sabiedrība ir atzīstama par komercprakses īstenoātāju, kas konkrēto komercpraksi īsteno savas saimnieciskās darbības ietvaros.

NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta*, un saskaņā ar NKAL 4.panta otro daļu *komercprakse ir negodīga, ja iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:*

1) *tā neatbilst profesionālajai rūpībai un būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas patērētāju grupas vidusmēra pārstāvja ekonomisko rīcību attiecībā uz preci vai pakalpojumu, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar;*

2) *tā ir maldinoša;*

3) *tā ir agresīva.*

2) NKAL 11.panta 17.punkts nosaka, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenoātājs sniedz patiesībai neatbilstošu informāciju par to, ka prece vai pakalpojums var palīdzēt izārstēt slimības, novērst disfunkciju vai fiziskos defektus.*

NKAL 6.pants nosaka, ka *komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārārstītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.*

Savukārt saskaņā ar NKAL 7.panta pirmo daļu *par patērētāja ekonomisko rīcību būtiski negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski mazina patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.*

Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmumu iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.*

3) PTAC uzsver, ka veselīguma norāžu izmantošana ir brīvprātīga. Ja uzņēmējs izvēlas lietot šādas norādes saviem produktiem, tad tas ir jādara atbilstoši attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Saskaņā ar Regulas 2.panta otrās daļas 5.punktu *“veselīguma norāde” ir jebkura norāde, kas pauž, liek domāt vai netieši norāda, ka pastāv saikne starp pārtikas produktu kategoriju, pārtikas produktu vai kādu tā sastāvdaļu un veselību.* Vienlaicīgi PTAC norāda, ka Regulas 13.panta 3.punktā minētais saraksts ar veselīguma norādēm, ko atļauts lietot uz pārtikas produktiem, ir iekļauts Regulas Nr.432/2012 un Regulas Nr.536/2013 pielikumos. PTAC vērs uzmanību, ka veselīguma norādes, kuru novērtēšana Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādē (EFSA) vai izskatīšana Eiropas Komisijā vēl nav pabeigta, ir publicētas Eiropas Komisijas interneta vietnē http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/claims/index_en.htm.

4) PTAC norāda, ka iekļaujot Reklāmā (informācija/skaidrojums par uztura bagātinātāju *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošo haizivs skrimšļu ekstraktu, kas ietverts žurnāla „Māja” 2014.gada 28.marta – 3.aprīļa numura Nr.13 21.lpp. sadaļā „Noderīgi”) veselīguma norādi

„Pasaulē līdz šim paralēli onkologu nozīmētajai ārstēšanai haizivju skrimšļu šķidro ekstraktu ir lietojuši prostatas, krūts, plaušu un nieru vēža, arī limfomas, astrocitomas un multiplās pacienti, kā arī cilvēki ar vecuma makulas deģenerāciju, diabētisko retinopātiju, osteoartrītu, reimatoīdo artrītu un psoriāzi. Vislabākos rezultātus var panākt, ja haizivju skrimšļu ekstraktu sāk lietot, tiklīdz minētās slimības tiek atklātas”, Sabiedrība nav ievērojusi Regulas noteikumus, jo minētā veselīguma norāde nepārprotami norāda uz uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* un tā sastāvā esošā haizivs skrimšļu ekstrakta ārstnieciskajām īpašībām, proti, patērētājam tiek sniegta informācija un radīts iespaids, ka tas var izārstēt onkoloģiskas un citas slimības, tādējādi norādot uz konkrētā produkta labvēlīgo ietekmi uz veselību.

5) Ievērojot iepriekš minēto, konstatējams, ka Sabiedrība Reklāmā izmanto tādu veselīguma norādi, kura neatbilst Regulas, Regulas Nr.432/2012 un Regulas Nr.536/2013 prasībām, tādējādi Sabiedrības īstenotā komercprakse ir vērtējama kā profesionālajai rūpībai neatbilstoša un līdz ar to negodīga komercprakse saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktu un kontekstā ar NKAL 6.pantu.

6) Izvērtējot Reklāmā sniegto informāciju, t.i., par haizivs skrimšļu ekstrakta lietošanu, līdz ar to arī uztura bagātinātāja *AngioCell Plus*, lomu onkoloģisko slimību kavēšanā, Reklāmas pasniegšanas veidu, konstatējams, ka Reklāma tās vispārējās pasniegšanas ziņā saskaņā ar NKAL 11.panta 17.punktu ir vērtējama kā maldinoša jebkuros apstākļos, jo Reklāmā iekļautie apgalvojumi, Reklāmas kopējais saturiskais noformējums norāda uz uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* ārstnieciskajām īpašībām un to, ka tas var palīdzēt ārstēšanā. Reklāmā ietvertā informācija, rada/var radīt maldinošu iespaidu par Reklāmā popularizētā produkta lietošanas mērķi, proti, vidusmēra patērētājs var/varētu saprast, ka konkrētais produkts palīdzēs izārstēt onkoloģisku slimību.

Ievērojot augstāk minēto un ņemot vērā to, ka Reklāmas mērķauditorija ir īpaši neaizsargāti patērētāji, proti, cilvēki ar onkoloģiskām saslimšanām un ar dažādām veselības problēmām, PTAC ieskatā Sabiedrības īstenotā komercprakse ir vērtējama kā maldinoša komercprakse jebkuros apstākļos un tādējādi negodīga komercprakse saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu kontekstā ar NKAL 11.panta 17.punktu.

7) Attiecībā uz Vēstulē1 minēto Sabiedrības paskaidrojumu, ka Sabiedrības patreizējā direktore nebija informēta par ierobežojumiem attiecībā uz ārstu sniegto viedokli, ka rakstā nevar būt atsauce uz uztura bagātinātāja nosaukumu, tāpēc, pārlasot rakstu, tajā iekļautā informācija tika uztverta kā vispārējs apraksts par haizivs skrimšļa šķidro ekstraktu, PTAC norāda, ka faktiski šāds arguments norāda uz to, ka saskaņā ar NKAL 6.pantu Sabiedrība ir īstenojusi profesionālai rūpībai neatbilstošu komercpraksi. Līdz ar to Sabiedrība nav veikusi komercpraksi ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilstu godīgai tirgus praksei. Tādas komercprakses ietekmē varēja tikt būtiski negatīvi ietekmēta patērētāja ekonomiskā rīcība, proti, patērētājs pieņēma/varēja pieņemt tādu lēmumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis (piemēram, lēmumu par uztura bagātinātāja *AngioCell Plus* iegādi un tā lietošanu).

8) Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatējams, ka Sabiedrība ir izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.¹³ trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi* – noteikto pārkāpumu.

NKAL 15.panta astotajā daļā ir noteikts, ka, ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenošanai pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenošanai pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenošanai pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī

paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.

Izvērtējot PTAC rīcībā esošos materiālus, lietderības apsvērumus, proti, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta vispārēja augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, PTAC secina, ka nav lietderīgi pieņemt kādu no NKAL 15.panta astotās daļas 1., 2., 3. punktā paredzētajiem lēmumiem, bet gan, ņemot vērā to, ka Reklāmas izplatīšana jau ir notikusi, patērētāji jau ir saņēmuši normatīvajiem aktiem neatbilstošu komercpraksi un Sabiedrība saskaņā ar LAPK 9.pantu ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, PTAC secina, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 4.punktu, Sabiedrībai ir lietderīgi par tiesisku pienākumu uzlikt publicēt attiecīgajai komercpraksi atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi, un, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, piemērojams ietekmēšanas līdzeklis par administratīvo pārkāpumu, uzliekot administratīvo sodu.

PTAC ieskatā ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā.* Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu *administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.*

LAPK 32.panta otrajā daļā ir paredzēts, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstināšos un pastiprinošos apstākļus. Saistībā ar Sabiedrības izdarītā pārkāpuma raksturu norādāms, ka Sabiedrība ir izdarījusi negodīgas komercprakses aizlieguma pārkāpumu, kas var skart plašas sabiedrības intereses un it īpaši mazaizsargāto patērētāju grupu (piemēram, personas, kuras slimo ar attiecīgām slimīgām). Tādējādi Sabiedrības pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu, jo tas var skart plašu patērētāju loku.

Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajā daļā noteiktajam par administratīvo pārkāpumu atzīstama vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība. Tādējādi vispārējā gadījumā administratīvā pārkāpuma lietā jākonstatē pie atbildības saucamās personas vaina. Ar vainu saprotama fiziskās personas subjektīvā psihiskā attieksme pret nodarījumu. Kā norādīts tiesību literatūrā, juridisko personu atbildības noteikšanā vainas jautājums nevar būt risināms veidā, kādā tiek noteikta fizisko personu vaina. Tāpēc juridiskās personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus, proti, vai juridiskai personai bija iespēja nodrošināt normatīvo aktu, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, un, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo normatīvo aktu ievērošanu (skat. Senāta 2009.gada 5.marta spriedumu lietā Nr.SKA-19/2009 19.punktu). Konkrētajā gadījumā ir secināts, ka Sabiedrība varēja atturēties no Reklāmas izplatīšanas un nodrošināt normatīvo aktu ievērošanu īstenotajā komercpraksē.

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (LAPK 239.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu, ir izvērtēta Sabiedrības personība (reputācija), kā arī PTAC jau iepriekš ir pieņēmis lēmumus saistībā ar Sabiedrības sniegtajām reklāmām par uztura bagātinātājiem (2011.gada 31.augusta lēmums Nr.1-r ar kuru tika aizliegts Sabiedrībai izplatīt reklāmu, 2012.gada 5.jūlija lēmums

Nr.E03-PTU-K42-32 par administratīvā soda uzlikšanu), konstatējams, ka Sabiedrība konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (LAPK 21.pants), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Kā jau iepriekš konstatēts, Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, tādējādi pārkāpjot NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu, un līdz ar to Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, par kuru administratīvais sods ir paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

LAPK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi – uzliek naudas sodu juridiskajām personām – no septiņdesmit līdz četrpadsmit tūkstoš euro*.

Lemjot par tiesiskā pienākuma uzlikšanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) noteiktos principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un šo interešu aizskārumu. Līdz ar to ir lietderīgi uzlikt Sabiedrībai par tiesisku pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktīvai atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu, un ir konstatējis apstākli, kas saskaņā ar LAPK 33.panta trešo daļu uzskatāms par atbildību mīkstinošu apstākli, proti, Sabiedrība, īstenojot komercpraksi, ir apņēmusies turpmāk rūpīgāk izvērtēt informāciju, kas tiek saskaņota ar reklāmas izplatītājiem.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, izdarītā pārkāpuma raksturu, tas ir, pret patērētājiem īstenoto negodīgo (tostarp jebkuros apstākļos maldinošo) komercpraksi, tās īstenošanas veidu, atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību un atbildību mīkstinoša apstākļa esamību, kā arī pārkāpēja personību, viņa mantisko stāvokli un ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods 250,00 EUR apmērā, kas konkrētajā gadījumā ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses īstenošana – raksturu un tās īstenošanas veidu, kā arī Reklāmas izplatīšanas laiku, vietu un apjomu, īstenošanās komercprakses iespējamo negatīvo ietekmi uz sabiedrību (patērētājiem), kā arī, lai motivētu Sabiedrību turpmāk šādu pārkāpumu nepieļaut.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu, 14.¹ pantu, 22.pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33.panta trešo daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, APL 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu, 4.panta pirmo daļu un 4.panta otrās daļas 1.punktu, 7.panta pirmo daļu un otrās daļas 1.punktu, 6.pantu, 11.panta 17.punktu, 15.panta astotās daļas 4. un 5.punktu, Regulas 2.panta otrās daļas 5.punktu, 13.panta 3.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt SIA „TAULA RĪGA”

juridiskā adrese: Lizuma iela 1, Rīga, LV-1006

reģistrācijas numurs: 40003668320

- 1) **pienākumu Sabiedrībai publicēt žurnālā „Māja” iespējami tuvākajā numurā paziņojumu, norādot laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi, un vienlaicīgi informējot, ka *AngioCell Plus* nav ārstēšanas līdzeklis;**
- 2) **naudas sodu 250,00 EUR (divi simti piecdesmit *euro*, 00 *euro* centi) apmērā.**

Pieņemto lēmumu daļā par tiesiskā pienākuma uzlikšanu SIA „TAULA RĪGA” saskaņā ar NKAL 16.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta 10¹.daļu un APL 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un 79.panta pirmo daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgas tiesu namā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Lēmuma pārsūdzēšana daļā par tiesiskā pienākuma uzlikšanu neaptur tā darbību.

Pieņemto lēmumu daļā par naudas soda uzlikšanu saskaņā ar NKAL 16.pantu, LAPK 238.pantu, 288.panta pirmo un otro daļu un 289.panta pirmo daļu SIA „TAULA RĪGA” var pārsūdzēt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Abrenes ielā 3 normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā desmit dienu laikā no pilna lēmuma paziņošanas dienas, tiesai adresēto sūdzību iesniedzot PTAC, Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 6.panta pirmo daļu, saņemot dokumentu vai informāciju uz vietas iestādē, adresāts par to parakstās, izņemot gadījumu, kad saskaņā ar normatīvajiem aktiem parakstīšanās par saņemšanu nav nepieciešama. Iestādes izsniegto dokumentu vai sniegto informāciju uzskata par paziņotu ar brīdi, kad adresāts ir parakstījis par saņemšanu. Paziņošanas likuma 8.panta trešajā daļā ir paredzēts, ka dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. E03-PTU-K51-24
Pieņemšanas datums:	2014.gada 7.augusts

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmums.

Patērētāju tiesību uzraudzības departamenta

Otrās patērētāju kolektīvo interešu uzraudzības

daļas vadītāja / departamenta direktora vietniece (personiskais paraksts) Santa Skrūzmane

IZRAKSTS PAREIZS